

Nyíracsaádi ÉLET

VII. évfolyam 1-2. szám

Nyíracsaád havonta megjelenő lapja

Ára: 20,- Ft

1996. január-február

A millecentenárium évében

Mikor is volt a honfoglalás? - kérdezte 1882-ben a vallás- és közoktatásiügyi miniszter az Akadémia ülésén. Arról tanácskoztak, hogy mikor ünnepelje az ország a honfoglalás ezredik évfordulóját, a milleniumot. A történészek hosszas tanácskozás után a 895 mellett döntöttek, így lett 1895 a millenium éve. A munkálatokkal azonban nem készültek el időre, így 1896-ra halasztották az ünnepségeket. Ezen ünnepségnél a fő súly nem a látványosságokra, hanem maradandó alkotásokra legyen fektetve, hogy azonban fel legyen tüntetve a nemzet egész ereje, hogy ünnepe legyen az egész országnak, az egész nemzetnek, az ország minden helyének, polgárának - olvashatjuk az ünnepség előkészítésére alakult bizottságok jelentésében.

Ezek a szempontok 1996-ban az 1100. évfordulón is meghatározóak lehetnek. Mit ünnepelhet a nemzet minden polgára? Azt, hogy az eltelt évszázadok történelmi viharait túlélve, fennmaradt a magyarság, nevet szerzett a világban, s a kétezredik év küszöbére érve beléphet az emberiség történetének talán teljesen új korszakába. 895-ben hosszú vándorlás végére érkeztek a magyar törzsek, amikor átjöttek a Kárpátok hágyóin, s letelepedtek a Kárpát-medencében. Az Ural hegység nyugati oldaláról indulva Magna Hungarián, Levédián és Etelközön keresztül jutottak ide. Nem volt számukra ismeretlen ez a terület, hiszen korábban kalandozó katonai segédcsoportként a katonai vezető réteg már többször járt ezen a vidéken. Szlovák, morvák, avarok, frank néptörzsek laktak itt, de államot nem alkottak.

A hely megtetszett a magyaroknak. Legeltetésre alkalmas hatalmas mezők, bővizű folyók, s a védelmet jelentő hegylánc alkalmasnak mutatkozott a letelepedésre. S amikor az etelközi magyarokat egy keletről jövő besenyő támadás nyugat felé tolt, a hét magyar törzs, s a hozzájuk csatlakozott kazár birodalomból kiszakadt törzstörzsek, fokozatosan birtokukba vették a Kárpát-medencét. Hogy mennyien lehettek? Talán 4-500.000 fő telepedett le, s keveredett az itt élő mintegy 100.000 főre becsülhető néptörzsekkel. A letelepedés azonban nem jelentett életformaváltást is. A katonai réteg tovább folytatta a kalandozó hadjáratokat, kifosztva és kirabolva Nyugat-Európa Itália és

Bizánc legjelentősebb területeit.

Gyors lovaikon, szokatlan harci technikát alkalmazva eljutottak a mai Spanyolország területére is. S ha meggondoljuk, hogy ez az út gyors autókmal ma is két napot vesz igénybe, bizony bevallhatjuk, hogy nem kis dolog volt a 10. században lovakon, s ellenséges országokon keresztül eljutni oda.

A század végére azonban bezárultak ezek a biztos megélhetést nyújtó, nehéz munkát nem, annál több kalandvágyat igénylő lehetőségek. Nyugat-Európában megerősödött a német birodalom, s 955-ben Augsburgnál könnyűszerrel verték szét a magyar sereget. Más megélhetés után kellett tehát nézünk. A kalandozásból kikerülő tömegek a földművelésről korábban szerzett tapasztalatokat felelevenítve kezdtek áttérni az ezzel együtt járó letelepedett életmódra. Ez az életmód, s a tőlünk nyugatra bekövetkezett változások megkövetelték, hogy kibéküljünk a szomszédainkkal, s államot alapítsunk. Géza fejedelem kemény kézzel számolt le a régi életformához ragaszkodókkal. Lányait a szomszéd fejedelmek fiaihoz adta feleségül, fiának Vajknak pedig német hercegnőt hozott feleségül. Támogatta a nyugati kereszténység elterjesztését, bár ő maga még isteneinek is áldozott. „Elég hatalmas vagyok ahhoz, hogy két istent is imádjak.” Hangoztatta a hagyományok szerint.

Amikor 997-ben meghalt, fiára hagyta művének befejezését. István folytatta az apja által elkezdett művet. A hatalma ellen lázadó Koppány testét felnygyllette, s elrettentésül az ország legjelentősebb pontjain kiszégyeltette. Másokat ügyes politikával állította a maga oldalára. Koronát kért, s kapott a római pápától és 1000. karácsonyán, illetve 1001. január 1-jén királlyá koronáztatta magát. Ez az esemény nemcsak egy korszak végét jelenti, de egyben egy új kezdetét is.

Megindult a társadalom tagozódása, a feudális rendszer kiépülése, a nyugati típusú törvényalkotás, a pénzverés. Szent István király állama a latin típusú keresztény Európa szerkesztésévé lett.

Erre a történelmi folyamatra emlékeztünk 1896-ban. Ezért készültek olyan maradandó alkotások, mint a kontinens első föld alatti vasútja, a ma is működő kis földalatti, a Múcsar-nok, a Végvár, a Vaskapu

Munkácsy Mihály: Honfoglalás (részlet)

szabályozása, a mai Szabadság híd, az iparművészeti és néprajzi múzeum, a hat hónapig nyitvatartó kiállítás a Városligetben, díszelőadások, konferenciák, rendezvények követték egymást.

1996-ban is emlékezünk a honfoglalással kezdődő történelmünkkel és az ezredéves évfordulóra.

Hogyan? Szerzte az országban, de itt, Nyíracsaádon is sokféleképpen.

Vetélkedőkkel az iskolásoknak, előadással a felnőtteknek, s talán egy olyan eseménnyel a falu apraja-nagyjának, amelyet

felemlenek a kései utódok is.

Az emlékezés során megtekinthetjük becsülni saját múltunkat, s beláthatjuk, hogy még nem késő félretenni a gyűlölködést, egymással és a szomszéd népekkel, s összefogni fennmaradásunk érdekében.

„A honfoglalás első ezredéve bevégeződött, és jól végeződött be.” írta Jókai Mór. Emlékezzünk hasonló szellemben a rákövetkező száz évről a jövő évezred krónikása is.

Illés Gabriella

Ülésterv, pályázatok.. Önkormányzati hírek

A Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 1996. január 25-én tartotta az év első ülését.

Első napirendként a polgármesteri jelentés hangzott el a két testületi ülés között történt fontosabb eseményekről és a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.

Ezt követően a Képviselő-testület elfogadta 1996. I. félévi üléstervét.

Önkormányzati ülések

1996. február

1.) Polgármesteri jelentés

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

2.) Az önkormányzat 1996. évi költségvetésének megtárgyalása.

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

3.) Millecentenárium programjának jóváhagyása

Előadó: Vereb Csaba Kult. Biz. elnöke

4.) Falujegyző tájékoztatása a mezőgazdasági kistermelők érdekében végzett tevékenységéről.

Előadó: Sipos László falujegyző

1996. március

1.) Polgármesteri jelentés

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

2.) Beszámoló a községi önkormányzat és intézményei 1995. évi gazdálkodásáról.

Rendeltetalkotás

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

3.) Munkaerőhelyzet alakulása, munkanélküliek foglalkoztatási lehetőségei

Előadó: Czupár Gábor ig. ea.

1996. május

1.) Polgármesteri jelentés

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

2.) Állategészségügyi helyzet alakulása, állattenyésztés, értékesítés tapasztalatai, problémái

Előadó: Dr. Ördög Miklós állatorvos

3.) Nyíracsaád Kulturájáért Alapítvány kuratóriumának tájékoztatója megalakulásától napjainkig

Előadó: Vereb Csaba kuratórium elnöke

Nyíracsaád, 1996.

Jeles évfordulóhoz érkezett a magyar nép 1996-ban. Honfoglalásunk 1100. évfordulóját ünnepeljük. Nemzetünk az utóbbi száz évben sajnos számos tragédiát élt meg. Két világháború közepette kétharmados területcsökkentés is bekövetkezett. Csak néhány éve élhetünk demokratikus jogállamban.

Hat évvel a rendszerváltás után, amikor nálunk is létrejöttek a demokratikus jogintézmények és pluralista társadalomban élünk, gazdasági nehézségek sújtanak bennünket. Különösen nehéz helyzetben vagyunk mi itt az ország keleti részén, ahol legmagasabb a munkanélküliek száma, nem indult fejlődésnek még az ipar, sőt a mezőgazdaságból sem lehet megélni. Ilyen gazdasági viszonyok között kezdjük 1996. évet. De elmondhatjuk, hogy az elmúlt években sokat fejlődtek településünkön az életkörülmények. Kényelmesebben élünk és igen nagy dolog, hogy csaknem 100%-ban a helybeliek vásárolták vissza licitálás útján a falu földjeit. Hátra van még a földek kimérése, a részarányok visszaosztása, hogy ezen az alacsony aranykoronájú földeken megkezdődhesen a biztonságos gazdálkodás. Ez természetesen még csak a tulajdon biztonságát jelenti. A földművelésben a termelésnek nincs biztonsága. Az időjárás viszonyai mellett az értékesítés mindig bizonytalan. Sajnos mindezen nagyon keserű tapasztalatok vannak.

Nyíracsaádon közel 4300 lakos él. Vannak, akik eljárnak dolgozni iparban, kereskedelembe, szolgáltatásban találtak munkát, azonban lakni, élni csaknem mindenki itt akar. Ezért kell olyan viszonyokat teremtenünk, hogy minél többen megtalálják helyben is számításukat, biztonságos megélhetésüket. Ez nem könnyű feladat, és erre most nagyon is nehéz lenne tanácsot adni.

Egy viszont biztos: az itt élők szorgalma, munkaszeretete sokat számít. A vállalkozások, ha találnak megfelelő

állami támogatottsággal előbbre vihetik a község életét. Miben nyilvánulhat ez meg? Szükség lenne helyi kisüzemekre, amelyek feldolgoznák az itteni termelvényeket, hogy minél feldolgozottabb állapotban kerüljön piacra a termék. Bízunk abban, hogy a könnyűipar is előbb-utóbb megtelepszik nálunk (ruháüzem) és egyre több lánynak, asszonynak ad munkát. Községünk nagyon rossz helyen fekszik, nem halad rajta keresztül fő közlekedési út, nincs vasutunk. Ennek az elzártságnak viszont előnye is lehetne, hiszen előbb-utóbb számolnunk kell a falusi turizmus meghonosításával. Az itteni környezetet műemléki értékek a jövőben egyre több turistát fognak vonzani.

Ez fejleszti a kereskedelmet, hatása van a szolgáltatásra. Előbb-utóbb hatékonyabb gazdálkodást kell kialakítani a község szántóterületein. A tulajdonviszonyok rendezése után célszerű lesz gyümölcsösök telepítése, az öntözéses gazdálkodás megvalósítása. Keresnünk kell mindazokat a gazdasági lehetőségeket, melyek a község lakosainak boldogulását szolgálják.

Nyíracsaád jövője azon fog múlni, hogy gazdasági fejlődése megindul-e. Ez viszont nem spontán valószínű. Szükség van az állami beavatkozásra (támogatásra), szükség van a helyi kezdeményezésre, a kitartó szorgalmas munkára.

Ismert, hogy a szövetkezetekre a földtulajdonosok már nem számíthatnak. Létre kell hoznunk a községben azokat a szerveződések, amelyek tájékoztatják a termelőket, szervezik a termelést, felvásárlást, értékesítést tehát a termelők érdekképviseletét ellátják.

Mindezek létrejöttében az önkormányzat megadja a segítséget, viszont ebben a munkában az egyéneknek, családoknak sokkal nagyobb szerepük lesz, mint az elmúlt évtizedekben.

Dr. Katona Gyula polgármester

költségvetéséből utak javítására, karbantartására. Építésére nagyon keveset tud fordítani, a Testület élt azzal a lehetőséggel, hogy a Közelkedési-, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, a Földművelésügyi Minisztérium és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által meghirdetett pályázatra jelentkezzen. A pályázati feltételek szerint a szeméttelvezető út építésére nyújtott be az Önkormányzat pályázatot.

A Buzita tanyán lakók kérelme alapján az Önkormányzat döntött egy közfolyó felszereléséről a kastély közelében.

A nyersanyagnorma módosításáról döntött a képviselő-testület az általa fenntartott élelmezést nyújtó intézményekben. A nyersanyagnorma emelést az élelmiszerárak jelentős emelkedése tette szükségessé.

Az ülés további részében a képviselők közérdekű bejelentéseket, észrevételeket tettek.

Varga Györgyné jegyző

Táltosok a vadászházban

Nemrég szárnyra kelt a hír, hogy Kovács András, a többségi tulajdonos eladta részvényeit a Nyírerdő Részvénytársaságnak. Arról kérdeztük, mi ennek a tranzakciónak az oka, s hogy mivel foglalkozik ezután a vadászházban.

— Mi volt az oka az eladásnak?

— Nem sokkal azután, hogy a tulajdonomba került a részvények 55 százaléka, rájöttem, hogy ez teljes embert igénylő, túl nagy munkával járó elfoglaltságot jelentene számomra. Ugyanakkor én egy táltos iskolát vezetek, amely nemzetközi hírnevű, s a két elfoglaltság sok egy embernek. Így maradtam annál, hogy két éves szerződést kötöttem a Nyírerdő Rt.-vel. A már meglévő iskolaprogram keretében Guthon folyhat a tanítás, bármikor van hely számunkra.

— Mivel foglalkozik a táltos iskola?

A táltos iskola több dologgal foglalkozik:
- földszűrés mérés pl.: lakásban mágneses zóna keresése
- vízér keresés,
- energia átadási módszerekkel pl.: bioenergia

- Krisztus erővel: a hit erejével való gyógyítás
- diagnosztika: iris, aura, talp diagnosztika
- időutazás: regresszió (visszatérni előző korokba)
- léleksebészet: szike nélküli műtét
- tűzönjárás: az iskolai kurzus befejezésére mindenki képes rá
- a tömeghipnózis alapjai és hogyan lehet ebből kiszabadulni: napjainkban a médiák igyekeznek bizonyos dolgokat sugalmazni, megtanulható hogyan lehet ettől függetlenedni
- masszázs
- csontkovács
- grafológia: írástanulmányozás, jellemre következtetés
- asztrológia: csillagképekből jósolnak
- tarot jövőndőlés

— Miért alakult a táltos iskola?

A természetes gyógyítási módszereket a régi táltosok is használták. Kutattam azokat az eljárásokat, amelyeket a táltosok régen használtak és még ma is megállják a helyüket.

— Hol van ez az iskola?

A táltos iskola nemzetközi. Van Angliában, Kanadában, az USA-ban is. Az országban is

több helyen van pl.: Budapesten, Békéscsabán, Komáromban, Guthon.

— Ezek szerint sokat utazik?

Igen, de a legjobban Guthon szeretek lenni, ott is a rom templomot szeretem legjobban, mivel ez olyan helyen épült, ahol több pozitív sugárzás található. Jó hatással van az születi gyulladásra és az asztmára ez a hely, különösképpen nyugtató hatással van az idegrendszerre. Energiával lehet feltölteni a földanyácskától.

— Mennyibe kerül az iskola?

Önköltséges, kurzusonként 6.000,- Ft jelenleg az ára.

— Kik jelentkezhetnek?

Bárki jelentkezhet. Az iskolában mindenki megtanulhatja ezeket a dolgokat, csak pozitív hozzáállás, jószándék, jóakarát, emberszeretet, alázat, szolgálatkészség kell hozzá.

— Megérte-e, hogy a vadászházat megvette?

Mivel mi nem értünk a gazdasági oldalához az nem, de az iskolát továbbra is ott szeretnénk működtetni.

Befejeződtek az árverések

Községünkben 1996. január 19-én befejeződött az árverés.

Az árverés még 1995. december 4-én elkezdődött, de a nagy számú érdeklődő és a több száz tábla miatt az árverések lassan haladtak.

A kezdeti nehézségek után mindenki megértette az árverések lényegét, fontosságát, az árverések kisebb-nagyobb viták között lezajlottak.

Végeredményben elmondhatjuk, hogy a lakosság nagyobb hányada visszakerült az eredeti tulajdonába a kárpótlási földek tekintetében. Sikertől megoldani azt, hogy a régi tulajdonosok visszakerültek saját földjük birtoklásába, nem lícitáltak egymásra és 500,- Ft/AK értékben visszavásárolták földjeiket és tulajdont szereztek. Tulajdont, ami azt jelenti, hogy ezután nem csak használati joguk van az embereknek, hanem tulajdonuk is. A földeket az állam ingyen kiméreti és a tulajdonjogot is bejegyezteti.

Az árverés még 1995. december 4-én elkezdődött, de a nagy számú érdeklődő és a több száz tábla miatt az árverések lassan haladtak. A kezdeti nehézségek után mindenki megértette az árverések lényegét, fontosságát, az árverések kisebb-nagyobb viták között lezajlottak. Végeredményben elmondhatjuk, hogy a lakosság nagyobb hányada visszakerült az eredeti tulajdonába a kárpótlási földek tekintetében. Sikertől megoldani azt, hogy a régi tulajdonosok visszakerültek saját földjük birtoklásába, nem lícitáltak egymásra és 500,- Ft/AK értékben visszavásárolták földjeiket és tulajdont szereztek. Tulajdont, ami azt jelenti, hogy ezután nem csak használati joguk van az embereknek, hanem tulajdonuk is. A földeket az állam ingyen kiméreti és a tulajdonjogot is bejegyezteti.

Nyílt levél a Zsuzsiról

A Debrecen Megyei Város Közgyűlése Tagjainak Debrecen

Tisztelt Képviselő úr!

Nagy aggodalommal figyeljük a jelenlegi üzenet kívüli erdei kisvasút („Zsuzsi”) megszüntetéséről folyó vitát. Együttel biztatók is vagyunk, hogy Debrecen város közvéleménye, a civil szerveződések, a Városi Közgyűlés döntését a kisvasút számára kedvezően befolyásolják.

Általunk jól ismertek a közel két évtized előtti felszámolás körülményei, amikor is még csak véleményét sem nyilvánítottunk.

Négy község (Nyírmártonfalva, Nyírlugos, Nyírbétek, Nyírcsád) és számtalan tanya lakosságát kötötte össze a kisvasút, mint legfontosabb közlekedési eszköz Debrecen várossal.

A személyforgalom mellett jelentős gazdasági haszna volt, valamint biztosította Debrecen lakóinak kedves, családias és olcsó természetközeli kirándulásait. A döntést hozók már 1977-ben is elbizonytalanodtak, hiszen egy rövidebb szakaszon tovább működött a kisvasút, melynek azonban nem volt célállomása, de a vadászati érdekeket már nem érintette.

Ismert előtűnik a működtetés magas költsége, a város és valamennyi önkormányzat gazdasági lehetősége.

Mindezek ellenére kérjük a Városi Közgyűlés tagjait, hogy ne támogassák a megszüntetési javaslatot, mivel felszámolás után már soha nem lesz lehetőség visszaállítani és utódainak talán csak egy jelképes hátrahagyott mozdonyt tudunk majd megmutatni.

Tisztelt Közgyűlési Tag!

Mi, a helyi önkormányzatok tisztviselői, azt szeretnénk, ha később továbbfejlesztési lehetőség adódna. Ennek megfelelően szükség van a kisvasút településeket összekötő funkciójára is. Nevezetesen eredeti nyomvonalán haladva Nyírmártonfalva község mellett elérhetővé Nyírmártonfalva Reviczky Nevelőotthont, ahol több mint 100 intézeti gyermek van elhelyezve, majd - a Guth-i erdő európai hírű dámszarvas állományát nem zavarva - Nyírcsád mellett elhaladva tovább épülhetne Nyírlugos, illetve Nyírbétek települések, mely által fontos közlekedési eszközé válna, hiszen megszüntetésekor a közúthálózat nem épült ki az optimális irányban. (Nyírmártonfalva-Martinka között csak földút van). Sokak előtt mindez talán illúzióknak tűnik, de ha nincsenek terveink, elképzeléseink, akkor a jövőben vetett hitünket is elveszítjük. Ha törekszünk céljaink megvalósítására, sikerélményekre is számíthatunk.

A kisvasút továbbéltetése egy elmaradt térség fejlődésében mozgató rugó lehetne. A személyszállítás mellett gazdasági haszna is jelentkezne, mint a falusi turizmust előbbre lendítő közlekedési eszköznek. Településeinkről jelenleg csak közúti közlekedésre van lehetőség. A vasút, az itt lévő tájvédelmi körzetek és az egész térség környezetvédelmét is szolgálja. Tudjuk, hogy a jelenlegi költségvetési viszonyok nem kedveznek a fentiekhez hasonló célok megvalósulásának. Szemléletünk azonban nem lehet egyoldalú, a megvalósítás érdekében önkormányzataink anyagi áldozatokat is hoznak.

Nyírmártonfalva, Nyírcsád, Nyírlugos, Nyírbétek, 1996. II. 06.

Köszönet a segítségért!

Antal Gábor Nyírmártonfalva polgármestere

Hovánszki György Nyírlugos polgármestere

Dr. Katona Gyula Nyírcsád polgármestere

Üveges Mihály Nyírbétek polgármestere

Családi pótlék

Árpilis elsejétől jövedelemhatárhoz kötve jár a családi pótlék.

Akik fennakadás nélkül szeretnék megkapni, azoknak március elsejéig kell igényelni azt. (Alanyi jogon csak a három- és többgyereket nevelőknek jár.) A többiek a jövedelemigazoláshoz szükséges nyomtatványokat a munkahelyen és a megyei egészségbiztosítási pénztáraknál juthatnak hozzá.

A nyugdíjasoknak a nyugdíjfolyósító postázza az adatlapot. Fontos tudni, hogy a

Márciusig igényelhető

tavasszal kiadott régi igénylőlapok nem használhatók fel. Az igénylést ott kell leadni, ahol az adatlapot beszerzték, de postán is be lehet küldeni a megyei egészségbiztosítási pénztárakhoz.

Az igénylést az 1995-ös jövedelem után kell kitölteni. Az adó, a TB-járulék, a GYES, a gyermeknevelési támogatás és a gyermek, illetve más családtag eltartására fordított összeg a jövedelemből levonható, illetve a kapott tartásdíj az éves bevételbe beszámítandó.

A személyenként összeadott jövedelmet kell elosztani a családtagok számával, majd tizenkettővel. Így jön ki az egy főre eső havi jövedelem.

Családi pótlékot azok kapnak, ahol ez az összeg nem haladja meg a 19.500,- Ft-ot. (Kivéve azokat, akik alanyi jogon kapják.) A teljes ellátás azonban csak havi nettó 18.000,- Ft alatt jár, ha magasabb csökkentett pótlékot fizetnek. A gyermeküket egyedül nevelőknél ez a jövedelemhatár 23.400,- forint.

